

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 1. 4. 1919, sp. zn. Kr I 117/19

Číslo: 32/1919

Právní věta:

K otázce hodnocení výpovědi svědka, který je v nepřátelském vztahu s obviněným.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 01.04.1919

Spisová značka: Kr I 117/19

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Především dlužno vytknouti, že při řešení otázky, zda mezi obžalovaným a řečenými svědky trvá nepřátelství, dbáti lze jen těch okolností, jež vyšly na jevo při hlavním líčení a jsou zápisem o tomto líčení osvědčeny, poněvadž zrušovacímu soudu náleží jen prozkoumati, zda, hledíc k těmto okolnostem, jest stanovisko porotního dvoru soudního odůvodněným, nikoli však, zda by i za změněných okolností bylo s to, před zákonem obstáti. Nelze tudíž dbáti toho, uvádí-li obžalovaný teprve ve zmatečné stížnosti ohledně svědkyně Marie K., že odmítl prý její návrh, by pojal ji za ženu, a že svědkyně, jak prý se obžalovaný dozvěděl, po svém svědeckém výslechu se vůči svým známým vyslovila, nyní že obžalovanému oplatila to, co on jí dříve učinil, ohledně svědka Josef B., pak, že prý ho obžalovaný několikrát vykázal z domu pro výtržnosti, které tam tropil, a že svědek manželku obžalovaného proti tomuto popuzoval. Tím, že by snad svědek mohl se danými okolnostmi viděti pohnuta k nepřátelství vůči obžalovanému, o sobě důvod pro vyloučení z přísahy dle § 170 č. 6 tr. ř. není ještě opodstatněn. Záleží na tom, zda pohnutkou k nepřátelství bylo toto v nitru svědka také skutečně zplozeno a zahnízdilo se v duši svědka trvale a tak mohutně, že uzpůsobuje svědka, by v daném případě svému záští obětoval osud, ba po případě dokonce i žití svého nepřítele, nezalekl se ve svém záští a na jeho úkoj ani křivého svědectví a obětoval své vášni svědomí, rozvrácené křivou přísahou. Tento duševní stav, zrozený v srdci svědka z pohnutek, nepřátelství plodících, jest ovšem utajen v nitru svědka a zůstává na tak dlouho ukryt postřehu osob jiných, pokud reflexivně nevyzářil na venek zjevy, jež připouštějí úsudek, že pohnutka nepřátelství toto zrodila, že zrodila je k delšímu niternému životu a dosti silné k počinu. Postřeh pohnutky k nepřátelství sprostředkuje pro třetí osobu pouze poznatek příčiny k účinku, nezjednává však poznatku o tom, zda z příčiny účinek vzešel. To, co uvedeno obžalovaným při hlavním líčení proti svědkyni Marii K., mohlo by ovšem po případě býti

pohnutkou nepřátelství. Domnívá-li se toho obžalovaný, pak tato pouhá domněnka soudu ovšem stačiti nemůže. Proto jen mimochodem budiž ještě podotčeno, že obžalovaný v předchozím řízení, kde byl svědkyní do očí postaven, se žádnými námitkami proti její věrolomnosti se nevytasil, jednak, že svědkyně, co obžalovaný o ní tvrdí, popřela a průvodním řízením bylo osvědčeno, že obžalovaný liboval si v tom, lidi proti sobě štváti a posílali dopisy bezejmenné, takže u něho o pomluvu nijak nebylo zle. Co se týče svědka Josefa B., jest výsledky líčení a dokazování arcit' zjištěno, že před činem se snažil, přivoditi v manželství obžalovaného klid a pokoj, obžalovaným, jeho sestrou a matkou kalený, že obžalovanému týráni manželky domlouval a jí se proti jeho surovostem zastával a že obžalovaným nešetrně byl odbyt. Svědek činil tak jako otec zavražděné, jemu přirozeně záleželo na blahu dcery, klidu manželství a jest známo, že dobrý otec v těchto případech spolkně mnohé hořké slovo od zetě, aniž stal by se proto ještě jeho nepřitelem. Příkoří zeťovo osladí mu naděje, že se vše zase urovná a jeho dítě bude šťastným. Opak této životní zkušenosti v daném případě z okolností neplyne. Svědek neměl zajisté zájmu na tom, by právě jeho zeť z pachatelství byl usvědčen, a neměl tudíž pohnutky k tomu, by k vůli usvědčení obžalovaného bral si něco na svědomí. Svědkovi jednalo se spíše o to, by skutečný pachatel byl vypátrán a došel zaslouženého trestu.